

Stichting Toezichthoudend Nederland

**Publicatie 'Toezicht op Toezicht' d.d. 12
september 2001**

**De Stichting Toezicht-
houdend Nederland
(STN) is particulier initia-
tief en heeft als doel toe-
zicht te houden op de
wettelijke toezichthou-
ders in de bancaire, ver-
zekerings- en effecten-
sector. Dat is hard nodig
gezien de gebreken die
het wettelijk toezichtstel-
sel in Nederland ver-
toont. Met regelmaat
roept STN politici op om
binnen de politieke con-
text toezicht te houden
op de wettelijke toezicht-
houders, althans om vra-
gen te stellen over de
werkwijze en bevindingen
van de achter 'geheimhouding' verscho-
len wettelijke toezicht-
houders en aanpalende
ministeries.**

Toezicht op het toezicht

Eén van de affaires waar STN aandacht voor vraagt is de wetswijziging per 13 september 1999 waarbij het fiscale regime voor onder meer (kleine) kapitaalverzekeringen drastisch is gewijzigd. Door middel van een petitie heeft STN met een serie vragen dit onder de aandacht gebracht van de wettelijke toezichthouders, de ministers van Financiën, Economische Zaken en Justitie, alsmede tientallen andere brancheinstanties. Het is STN gebleken dat verzekeraars en tussenpersonen ook na 13 september 1999 nog op grote schaal kapitaal- en spaarverzekeringen hebben afgesloten, waarvan de consument in de veronderstelling verkeerde – en verkeert – dat deze polissen te zijner tijd belastingvrij zullen worden uitgekeerd, terwijl in werkelijkheid niet langer aan de voorwaarden van belastingvrije uitkering per 13 september 1999 wordt voldaan. Een drama voor de betrokken consumenten ligt in het verschiel! Recentelijk heeft STN zich opnieuw met een serie van vragen naar aanleiding van het door de commissie-Traas uitgebrachte rapport 'Financiële verslaggeving door verzekeringsmaatschappijen' (mei 2001) gewend tot de verantwoordelijke ministers, de wettelijke toezichthouders en andere branchevertegenwoordigers. Een selectie van deze stukken is in te zien op de website www.toezicht.nl.

De commissie-Traas heeft gebreken in de jaarverslagen van de (meeste) bankverzekeraars die onder de Nederlandse wetgeving vallen onderzocht en vastgesteld. De gebreken betreffen onder meer: openheid over financiële resultaten ('getrouw beeld'); solvabiliteit (toerekeningstoets); transparantie (met name kosten, opbrengsten, risico, rendement); gerealiseerde en/of ongerealiseerde beleggingsresultaten; verhoging reserves (in de 'technische voorzieningen'); fiscale mee- en tegenvallers; koersresultaten op aandelen die zijn ingekocht voor optieprogramma's. Uit het oogpunt van toezicht op toezicht heeft STN het rapport van de commissie-Traas in een breder perspectief geplaatst:

– Zijn de jaarverslagen ten onrechte

door de registeraccountants van de betrokken banken/verzekeraars goedgekeurd? Hebben de Nederlandse Bank, de Pensioen- en Verzekeringskamer, de Stichting Toezicht Effectenverkeer, het Nivra en/of het Openbaar Ministerie de gebreken onderzocht en terzake passende maatregelen getroffen?

– Is de door de (meeste) bankverzekeraars gepraktiseerde wijze van jaarverslaggeving nadelig voor consumenten, beleggers of fiscus? Is de politiek (betrokken ministers, ministeries, Eerste en Tweede Kamer) bestand tegen de machtige lobby van banken/verzekeraars, die erop gericht is gedwongen veranderingen in de huidige praktijk van jaarverslaggeving tegen te houden?

STN sluit zich van harte aan bij de sterk toegenomen aandacht voor 'transparantie' en 'onafhankelijkheid'. Structureel zowel als casuïstisch onderzoekt STN daarbij de vraag hoe de fenomenen 'transparantie' en 'onafhankelijkheid' werken in de dagelijkse praktijk van (toezicht op) de wettelijke toezichthouders. Een andere vraag is welke betekenis de vergaande verwevenheden hebben tussen de banken en verzekeraars enerzijds en geledingen van de politiek annex rechterlijke macht/advocatuur annex accountancy anderzijds. Hoe verhouden deze verwevenheden zich tot de wettelijke toezichthouders? Waar ontbreekt toezicht op toezicht, en daarmee tevens toezicht op deze verwevenheden?

Evenals bij de meeste ideële stichtingen verwoorden de statuten van STN de achterliggende doelstelling om zichzelf overbodig te maken. De huidige tendens in de bank-, verzekerings- en effectensector en met name in de betrekkingen tot de wettelijke toezichthouders geven – zeker zolang toezicht op toezicht ontbreekt – bepaaldelijk niet aan dat opheffing wegens verwezenlijking van de doelstelling van onze stichting nabij is. Veeleer is het tegendeel het geval. U hoort dus nog nader van ons. ■